

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	69.
Nastavna cjelina / tema	VIII. CRKVA U CRKVI
Nastavna jedinica / podtema	5. Ponavljanje vjeronaučnog gradiva 6. razreda

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.1. Učenik analizira kroz konkretne primjere povezanost slobode i ljubavi.

OŠ KV A.6.2. Učenik objašnjava pojam prisposoba.

OŠ KV B.6.1. Učenik opisuje Boga kao onoga koji u Starome zavjetu okuplja, oslobađa i spašava svoj izabrani narod, izbavlja ga iz ropstva i vodi u obećanu zemlju u slobodu.

OŠ KV B.6.2. Učenik uspoređuje Isusa i Mojsija i uočava sličnosti događaja Pashe i Uskrsa.

OŠ KV B.6.3. Učenik otkriva u Božjoj riječi, sakramentima i životu Crkve njezino božansko i ljudsko poslanje, različite darove i službe te Marijino posebno mjesto u Crkvi.

OŠ KV C.6.1. Učenik uočava originalnost Isusove poruke i njegova odnosa prema čovjeku.

OŠ KV C.6.2. Učenik uočava potrebe ljudi oko sebe i navodi primjere odgovornoga ponašanja.

OŠ KV D.6.1. Učenik navodi pozitivnu i negativnu stranu Crkve u srednjemu vijeku i prepoznaje stalnu potrebu „pročišćavanja“ Crkve od ljudskih mana i usmjeravanje prema božanskome.

OŠ KV D.6.2. Učenik prepoznaje osnovna obilježja najvažnijih stilova crkvenoga graditeljstva i unutrašnjosti crkve.

OŠ KV D.6.3. Učenik pokazuje stav poštovanja simbola i građevina drugih religija.

Ključni pojmovi	sloboda, odgovornost, Mojsije, Izlazak, Savez, Crkva, služenje, obnova, Isus Krist, uskrснуće, sakramenti, Marija, sveti prostor
Središnje / problemsko pitanje	Kako sadržaje vjeronauka 6. razreda povezujemo s vjerom, slobodom i odgovornim životom?
Nastavne metode	razgovor, prisjećanje i provjera izvora, uspoređivanje, problemski zadatak, kviz, radni listić, shematski prikaz, crtanje, poučna priča, samovrednovanje
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, radna bilježnica, bilježnica, radni listić, pitanja za kviz, projektor, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Hrvatski jezik – obrazlaganje i sažimanje; Povijest – crkvena povijest; Likovna kultura – simboli i graditeljstvo; uku B.3.4. – samovrednovanje; osr B.3.4. – suradnja; goo C.2.2. – solidarnost.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: provjera listića ili kviza i praćenje učeničkih obrazloženja.

Vrednovanje kao učenje: grafička samoprocjena i izbor teme za dodatno ponavljanje.

Vrednovanje naučenoga: brojčano ocjenjivanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Gospodine Isuse, hvala Ti za sve što smo ove godine naučili. Pomozi nam povezati znanje s ljubavlju, slobodu s odgovornošću i vjeru s dobrim djelima. Amen.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošlog susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 112.“

ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati tri pitanja za ponavljanje, po jedno iz svake teme, i ispod njih kratke točne odgovore.“

Motivacija:

Svaki će učenik u bilježnicu zapisati jednu riječ koju pamti s vjeronauka ove godine. U paru će objasniti zašto ju je izabrao. Vjeroučitelj će na ploči zabilježiti nekoliko različitih riječi i potaknuti povezivanje s cjelinama.

Razgovor:

- Uz koju temu vežete svoju riječ? (Primjer: sloboda – „Za slobodu si stvoren“; krštenje – „Sakramenti – Isus među nama“.)
- Koje dvije riječi možemo povezati i kako? (Primjer: sloboda i ljubav – slobodno biram pomoći drugomu.)
- Znači li prisjetiti se riječi i razumjeti je? (Razumijevanje pokazujem kada je objasnim i primijenim na primjeru.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas ponavljamo vjeronaučno gradivo 6. razreda. Prisjetit ćemo se osam cjelina i povezati ih s pitanjem: Kako sadržaje vjeronauka 6. razreda povezujemo s vjerom, slobodom i odgovornim životom?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada sadržaja (individualni rad, rad u paru i razgovor, 10 minuta)

Učenici će uz shematski prikaz osam cjelina odabrati dvije teme koje mogu povezati. Najprije će bez udžbenika zapisati jednu vezu, zatim će u paru provjeriti ključne pojmove u bilježnici ili udžbeniku te dopuniti objašnjenje. Svaki par iznosi samo jednu vezu; vjeroučitelj uključuje i cjeline koje još nisu spomenute.

Mogući odgovor: Mojsije i Isus povezani su temom oslobođenja: Izlazak govori o izbavljenju iz egipatskoga ropstva, a Isusova smrt i uskrsnuće o oslobođenju od grijeha i smrti. Sakramenti i unutrašnjost crkve: krštenje povezujem s krstionicom, a euharistiju s oltarom.

Shematski prikaz i ključni naglasci godišnjega gradiva:

VJERA KOJU UPOZNAJEM I ŽIVIM

I. ZA SLOBODU SI STVOREN
sloboda • odgovornost • ljubav

II. OD ROPSTVA DO SLOBODE
Mojsije • Izlazak • Savez

III. CRKVA – TO SMO MI?
zajedništvo • službe • služenje

IV. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI
doprinosi • pogreške • obnova

V. ISUS KRIST – OSLOBODITELJ
prisposobe • križ • uskrsnuće

VI. SAKRAMENTI – ISUS MEĐU NAMA
Kristova prisutnost • inicijacija

VII. MARIJA – MATI SLOBODE
slobodni odgovor • vjera • štovanje

VIII. CRKVA U CRKVI
sveti prostor • graditeljstvo • poštovanje

UČIM → POVEZUJEM → BIRAM DOBRO

Ili:

Vjeroučitelj će voditi pregled osam cjelina. Učenici će pročitati sažetke u nastavku i odgovarati na pitanja. To su sažetci za ponavljanje sastavljeni prema priloženim planovima. Za provjeru pojedinoga sadržaja učenici koriste već obrađeni tekst u udžbeniku.

1. ZA SLOBODU SI STVOREN

Sloboda uključuje odgovornost za izbor i njegove posljedice. Grijeh narušava odnos s Bogom i bližnjima. Ljubav nas potiče da slobodu koristimo za dobro.

- Kako razlikujemo vanjsko i unutrašnje ropstvo? (Vanjsko je nametnuta nesloboda, primjerice prisilni rad; unutrašnje može biti zarobljenost mržnjom ili lošom navikom.)
- Kako sloboda postaje povezana s ljubavlju? (Kada slobodno izaberem dobro koje poštuje i mene i druge.)

2. OD ROPSTVA DO SLOBODE

Bog poziva Mojsija, oslobađa izraelski narod iz Egipta i sklapa s njime Savez. Put kroz pustinju uključuje kušnje i učenje povjerenja. Zapovijedi usmjeravaju život u slobodi.

- Što Izlazak govori o Bogu? (Bog čuje patnju naroda, oslobađa ga i vodi.)
- Zašto oslobođenom narodu trebaju zapovijedi? (Da čuva odnos s Bogom i bližnjima te slobodu ne pretvori u nepravdu.)

3. CRKVA – TO SMO MI?

Crkva je zajednica Kristovih vjernika. U njoj postoje različiti darovi i službe. Papa, biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i vjernici laici pozvani su služiti. U došašću se pripravljamo za Kristov dolazak; na Božić slavimo njegovo rođenje.

- Kako razlikujemo Crkvu i crkvu? (Crkva je zajednica vjernika, a crkva građevina u kojoj se okupljaju na bogoslužje.)
- Kako učenik može sudjelovati u poslanju Crkve? (Molitvom, sudjelovanjem u zajednici, pomaganjem i svjedočenjem vjere u životu.)

4. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI

Naviještanje, redovništvo, škole i umjetnost ostavili su važne tragove. Nasilje, prisila i podjele traže priznanje pogrešaka. Obnova i ekumenizam usmjeravaju prema vjernosti Kristu i jedinstvu.

- Navedi doprinose Crkve i povijesnu pogrešku iz obrađenoga gradiva. (Doprinos: samostanske škole; pogreška: nasilje i prisila u ime vjere.)
- Što je ekumenizam? (Nastojanje oko jedinstva kršćana molitvom, dijalogom i suradnjom.)

5. ISUS KRIST – OSLOBODITELJ

Isus naviješta kraljevstvo Božje riječima i djelima, govori u prisposodobama i poziva na milosrđe. Njegova ljubav očituje se u služenju, smrti na križu i uskrsnuću.

- Što je prisposodoba? (Poučna pripovijest u kojoj Isus poznatim životnim slikama otkriva poruku o Bogu i njegovu kraljevstvu.)
- Kako povezujemo Pashu i Uskrs? (Pasha spominje izbavljenje iz Egipta; Uskrs slavi Isusovo uskrsnuće i pobjedu nad grijehom i smrću. Povezuje ih Božje spasenjsko djelovanje.)

6. SAKRAMENTI – ISUS MEĐU NAMA

Sakramenti su djelotvorni znakovi Božje milosti koje je ustanovio Krist. Sedam sakramenata prati kršćanski život. Krštenje, potvrda i euharistija sakramenti su kršćanske inicijacije.

- Koja tri sakramenta čine kršćansku inicijaciju? (Krštenje, potvrda i euharistija.)
- Kako povezujemo vodu i krštenje? (Voda u krštenju označuje čišćenje od grijeha i novi život u Kristu; krštenjem ulazimo u Crkvu.)

7. MARIJA – MATI SLOBODE

Marija je Isusova majka i uzor vjere. Slobodno prihvaća Božji poziv. Crkva je štuje u molitvi, blagdanima, pobožnostima i umjetnosti.

- Koji događaj posebno pokazuje Marijin slobodni odgovor Bogu? (Navještenje: Marija prihvaća Božji poziv da bude Isusova majka.)
- Navedi jednu marijansku molitvu i jedan blagdan ili svetkovinu. (Zdravo Marijo ili krunica; primjerice Velika Gospa – Uznesenje Marijino.)

8. CRKVA U CRKVI

Crkvene građevine služe susretu, molitvi i bogoslužju. Njihov izgled mijenja se kroz povijest. Oltar, ambon, krstionica i svetojhranište imaju različitu namjenu. Poštujemo i svete prostore drugih religija.

- Kako razlikujemo oltar i ambon? (Oltar je središte euharistijskoga slavlja, a s ambona se naviješta Božja riječ.)
- Koja razlika u luku pomaže prepoznati romaniku i gotiku? (Romanika ima polukružni, a gotika šiljasti luk.)

Kršćanski naglasak: Bog poziva na slobodu koja se ostvaruje u ljubavi. Biblijska povijest, Isusovo djelo, život Crkve, sakramenti i Marijin primjer usmjeravaju nas prema vjeri koja se vidi u odgovornim djelima.

Aktivnost 2: Radni listić *(individualni rad uz zajedničku provjeru, 22 minute)*

Učenici će riješiti radni listić – Prilog 69a. Prve dvije stranice namijenjene su učenicima, a treća sadrži rješenja za vjeroučitelja. Predviđeno je 17 minuta samostalnoga rada i 5 minuta provjere. Učenici će označiti jedno pitanje za koje im je potrebno dodatno objašnjenje.

Prilagodba: učenik kojemu je potrebna podrška može zadatke 5. i 11. riješiti usmeno te koristiti popis pojmova. Učenik koji završi ranije dodatno će obrazložiti vezu između dviju cjelina po izboru.

Rješenje: Potpuna rješenja i mogući odgovori nalaze se na 3. stranici radnoga listića. Pri otvorenim zadacima prihvaćaju se drugi sadržajno točni i obrazloženi odgovori.

[klikni ovdje - poveznica za PDF](#)

[klikni ovdje - poveznica za WORD](#)

Aktivnost 3: Kviz *(individualni rad, rad u paru ili u troje, 22 minute)*

Učenici će imati kviz u Blooketu, Kahootu ili Waygroundu (digitalnu platformu odabire vjeroučitelj. Kviz je istovjetan na svim navedenim platformama!). Najbolji će dobiti odlične ocjene.

1. Blooket - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Blooket je besplatni alat istovjetan kahootu i potrebna je registracija. Blooket je najbolji od tri ponuđene platforme prema autoru ove pripreme.

Postupak: Registrirati se i prijaviti na <https://www.blooket.com>. Vjeroučitelj će kliknuti na gornji link ili ga zalijepiti u adresnu traku i nakon što mu se prikaže kviz pritiskati redom:

1. Host
2. U „Select a Game Mode“ izabrati „Classic“
3. Pritisnuti desno „Host Game“
4. Na dnu odabrati 33 pitanja koliko kviz ima, ostalo ostaviti kako je
5. Pritisnuti „Host now“
6. Učenici će u tražilicu upisati „Play blooket“ i pritisnuti „Play blooket“, potom s projekcije prepisati broj s projekcije u Game ID, odabrati nadimak i igra slijedi kao i u kahootu. Može se istovremeno igrati pojedinačno, ekipno ili mješovito. Ako se formiraju pojedine ekipe, dogovorom biraju nadimak/nick.

2. Kahoot - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

3. Wayground - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Wayground je besplatni alat sličan Blooketu i Kahootu (potrebna je registracija). Prema autoru ove pripreme, od navedene tri platforme zahtijeva najviše koraka pri pokretanju.

Postupak za vjeroučitelja:

1. Nakon prijave na wayground.com, kliknuti na gornju poveznicu kviza (ili je zalijepiti u adresnu traku).
2. Kliknuti na ljubičasti gumb „**Start now**“ i odabrati način igre („**Instructor-paced**“ za vođenje korak po korak ili „**Classic**“ za samostalan tempo učenika).
3. Kliknuti „**Continue**“ – na ekranu/projekciji prikazat će se kod igre (**Game code**).
4. **Učenici** na svojim uređajima otvaraju stranicu **joinmyquiz.com**, upisuju kod s projekcije i unose svoj nadimak/ime.

Igra se može igrati pojedinačno ili u ekipama. Kada se svi učenici prijave, vjeroučitelj pokreće igru.

Aktivnost 4: Prepoznavaj što sputava *(rad u paru, 7 minuta)*

Parovi će usporediti dvije situacije: zatočenik ne može napustiti prostoriju; učenik je slobodan otići kući, ali stalno provjerava tuđe reakcije i zbog njih vrijeđa prijatelja. Odredit će vrstu neslobode i predložiti prvi korak pomoći.

Rješenje: Zatočenik – vanjska nesloboda; pomoć znači zaštitu i oslobađanje preko odgovornih osoba. Učenik – unutrašnja nesloboda zbog pritiska prihvaćenosti; prvi korak može biti odbijanje vrijeđanja i razgovor s osobom od povjerenja.

Radni predložak:

SITUACIJA	VRSTA NESLOBODE	PRVI KORAK
zatočenik		
pritisak prihvaćenosti		

Aktivnost 5: Što sloboda još traži? (rad u skupinama, 7 minuta)

Skupina će zamisliti da objašnjava mlađim učenicima zašto biblijska pripovijest ne završava izlaskom iz Egipta. U tri rečenice treba uključiti pustinju, Savez i zapovijedi. Zatim dodaje jedan primjer odgovornosti nakon oslobođenja.

Mogući odgovor: Narod u pustinji uči povjerenje i prolazi kušnje. Bog s njime sklapa Savez. Zapovijedi pomažu čuvati slobodu u odnosu s Bogom i bližnjima. Primjer: ne prisvajati tuđe stvari i pravedno dijeliti ono što imamo.

Zašto biblijska pripovijest ne završava izlaskom iz Egipta?

U tri rečenice treba uključiti pustinju, Savez i zapovijedi.

Jedan primjer odgovornosti nakon oslobođenja.

Aktivnost 6: Jedna potreba, različite službe (rad u skupinama, 7 minuta)

Župa organizira posjet usamljenim starijim osobama. Skupina će rasporediti tri zadaće: dogovor i duhovna pratnja; priprema paketa i prijevoz; izrada čestitaka. Navest će kako mogu sudjelovati svećenik, odrasli vjernici laici i učenici te objasniti što im je zajedničko.

Mogući odgovor: Svećenik može organizirati duhovnu pratnju i molitvu; odrasli laici mogu pripremiti pakete i prijevoz; učenici mogu izraditi čestitke i sudjelovati uz pratnju odraslih. Zadaće se mogu preklapati; zajedničko im je služenje iz ljubavi.

Župa organizira posjet usamljenim starijim osobama.

Tri zadaće: dogovor i duhovna pratnja; priprema paketa i prijevoz; izrada čestitaka.

Kako mogu sudjelovati svećenik, odrasli vjernici laici i učenici te objasniti što im je zajedničko.

Aktivnost 7: Naslijeđe koje obvezuje (rad u paru, 7 minuta)

Par će povezati jednu povijesnu činjenicu s današnjom odgovornošću. Za svaki redak treba napisati konkretan postupak, a ne samo ponoviti povijesnu činjenicu.

Mogući odgovor: Škole – pomoći učeniku koji teško uči; prisila u ime vjere – poštovati slobodu vjere i odbiti nasilje; podjele kršćana – upoznati druge kršćane s poštovanjem, moliti za jedinstvo i surađivati u dobru.

Radni predložak:

POVIJESNO ISKUSTVO	DANAŠNJA ODGOVORNOST
samostanske škole	_____
prisila u ime vjere	_____
podjele kršćana	_____

Aktivnost 8: Savjet iz Govora na Gori (individualni rad i razgovor, 6 minuta)

U razredu su se dvije skupine posvađale oko pravila igre. Učenici će pojam mirotvorca povezati s Isusovim blaženstvima i osmisliti dvije rečenice kojima bi pomogli u rješavanju sukoba. Treba imenovati i jedan postupak kojim se mir stvarno gradi.

Mogući odgovor: „Poslušajmo obje strane bez upadanja u riječ. Dogovorimo isto pravilo za sve.“ Postupak: mirno saslušati učenike i posredovati pri poštenom dogovoru. Mirotvorstvo traži aktivno zalaganje za pravedan odnos.

U razredu su se dvije skupine posvađale oko pravila igre.

Pojam mirotvorca povezati s Isusovim blaženstvima i osmisliti dvije rečenice kojima bi pomogli u rješavanju sukoba. Treba imenovati i jedan postupak kojim se mir stvarno gradi.

Aktivnost 9: Dvije proslave oslobođenja (rad u paru, 6 minuta)

Učenici će dopuniti usporedbu Pashe i Uskrsa te usmeno izreći što ih povezuje. Ne izjednačuju značenje tih dviju proslava.

Rješenje: Pasha – izbavljenje Izraelaca iz egipatskoga ropstva, Mojsije; Uskrs – Isusovo uskrsnuće i pobjeda nad grijehom i smrću, Isus Krist. Povezuje ih Božje spasenjsko djelovanje i oslobođenje.

Radni predložak:

PROSLAVA	DOGAĐAJ OSLOBOĐENJA	OSOBA
Pasha	_____	_____
Uskrs	_____	_____

Aktivnost 10: Od znaka do života (rad u paru, 7 minuta)

Parovi će objasniti veze: voda – krštenje – novi život; kruh i vino – euharistija – zajedništvo s Kristom. Nakon toga će svaki par navesti kako se kršćanski život može očitovati nakon izlaska iz crkve.

Mogući odgovor: Voda je znak očišćenja i novoga života u krštenju. U euharistiji kruh i vino po posveti postaju Kristovo Tijelo i Krv. Plod zajedništva s Kristom treba biti ljubav prema bližnjima, primjerice pomoć bolesnom učeniku.

Radni predložak:

ZNAK	SAKRAMENT	ŽIVOTNI PLOD
voda		
kruh i vino		

Aktivnost 11: Marijino prihvaćanje i moj odgovor (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će u bilježnici dovršiti tri početka: „Pri Navještenju Marija...“; „Njezina vjera pokazuje...“; „Kad preuzmem odgovornu zadaću, mogu...“. Treća rečenica treba sadržavati konkretan primjer, bez izjednačavanja učenikove zadaće s Marijinim jedinstvenim poslanjem.

Mogući odgovor: Marija slobodno prihvaća biti Isusova majka. Njezina vjera pokazuje povjerenje u Boga. Kad preuzmem zadaću pomoći učeniku u učenju, mogu održati obećanje i strpljivo mu objasniti zadatak.

Pri Navještenju Marija...

Njezina vjera pokazuje...

Kad preuzmem odgovornu zadaću, mogu...

Aktivnost 12: Vodič treba i znanje i poštovanje (rad u troje, 8 minuta)

U trojkama jedan učenik glumi vodiča po crkvi, drugi posjetitelja, a treći prati točnost i uvažavanje. Posjetitelj pita: „Odakle se čita Božja riječ? Zašto je oltar važan? Kako ćemo se ponašati u sljedećem posjetu sinagogi ili džamiji?“ Nakon odgovora zamijene uloge.

Rješenje: Božja riječ naviješta se s ambona. Oltar je središte euharistijskoga slavlja. U sinagogi i džamiji poštujemo pravila posjeta, ne ometamo molitvu i s poštovanjem pitamo o onome što ne poznajemo.

Radni predložak:

Odakle se čita Božja riječ?

Zašto je oltar važan?

Kako ćemo se ponašati pri sljedećem posjetu sinagogi ili džamiji?

ULOGA	ZADATAK
vodič	objasni namjenu
posjetitelj	postavi pitanja
promatrač	provjeri i pohvali

Aktivnost 13: Sloboda u tri kadra (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u stripu s tri kadra prikazati: uočenu potrebu, slobodan izbor dobra i učinak na drugu osobu. Tema je pomaganje u svakodnevnoj školskoj situaciji. Nakon crtanja jednom rečenicom povezuju slobodu, ljubav i odgovornost.

Mogući odgovor: Primjećujem da su učenici ispale knjige, odlučujem stati i pomoći te joj vraćam knjige. Slobodno biram pomoći jer mi je stalo do nje.

Radni predložak:

ŠTO PRIMJEĆUJEM?	ŠTO BIRAM?	KAKAV JE UČINAK?

Mogući primjer rješenja:

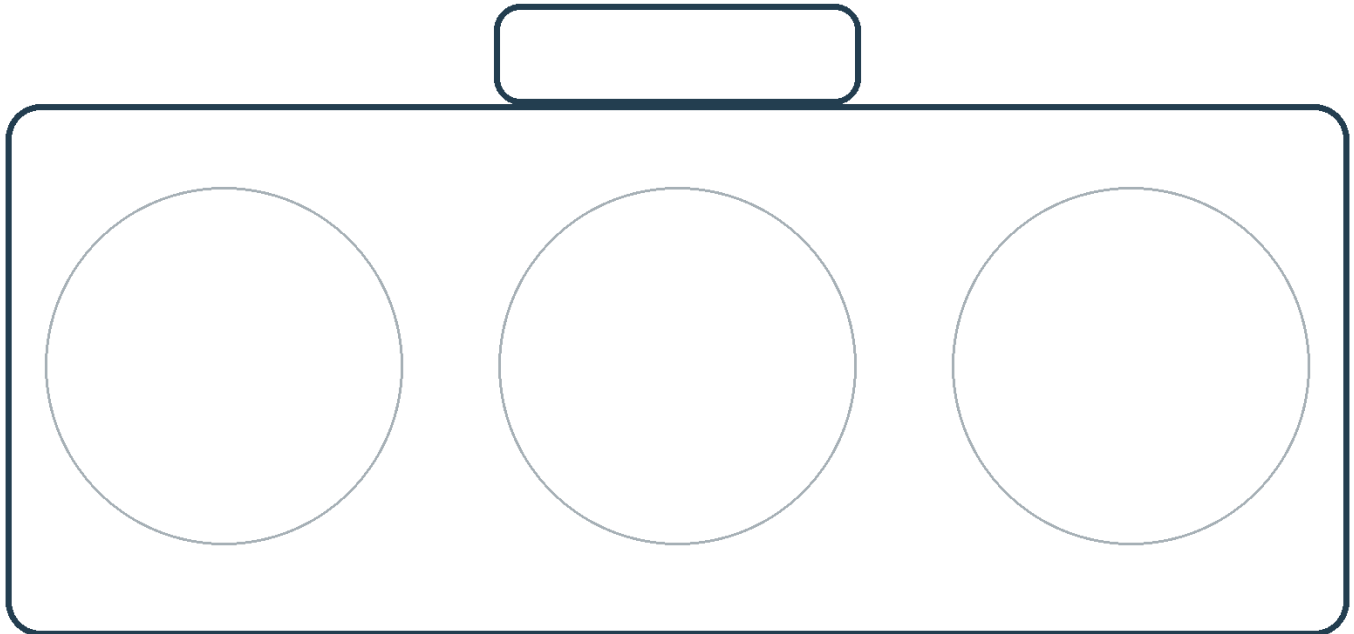

Aktivnost 14: Kovčeg za sedmi razred (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će na kovčegu nacrtati tri naljepnice: simbol spoznaje koju nose dalje, simbol osobe koja ih nadahnjuje i simbol postupka koji žele živjeti. Svaki simbol treba povezati s drugom cjelinom. Ispod crteža usmeno ili pisano objasniti će izbor.

Mogući odgovor: Prekinuti lanac – sloboda uz odgovornost; križ – Isusova ljubav; ruke koje pomažu – služenje u Crkvi. Prihvaćaju se i drugi smisleni simboli uz objašnjenje.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (slušanje i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Pitanje koje nije bilo u kvizu

Na završnom ponavljanju Petar je brzo odgovarao na pitanja. Znao je tko je Mojsije, nabrojio je sakramente i objasnio riječ ekumenizam. Nakon sata učenici su slagali razredne radove za izložbu. Hana je nosila kutiju, ali se njezino dno otvorilo i papiri su se rasuli po hodniku. Petar je već krenuo prema igralištu. Pomislio je da će, ako zastane, zakasniti na biranje ekipa. Napravio je još nekoliko koraka, a zatim se vratio. Kleknuo je i počeo razvrstavati papire. Pridružila mu se još jedna učenica. Hana im je zahvalila: „Sama bih ovo slagala cijeli odmor.“ Petar je stigao na igralište nešto kasnije. Prijatelj ga je pitao gdje je bio. „Rješavao sam jedno pitanje koje nije bilo u kvizu“, nasmijao se. Tog mu je dana postalo jasnije da znati objasniti ljubav i odlučiti pomoći pripada istomu učenju.

Razgovor:

- Između čega je Petar birao? (Između odlaska na igru bez zadržavanja i pomaganja Hani, zbog čega bi stigao kasnije.)
- Kako je znanje s vjeronauka povezao sa životom? (Slobodno je odlučio pomoći i preuzeo malu odgovornost za zajedničke radove.)
- Koje dvije cjeline prepoznaješ u njegovu postupku? (Primjerice „Za slobodu si stvoren“ i „Isus Krist – Osloboditelj“, kroz slobodan izbor ljubavi i služenje.)

Pouka: Ono što učimo o vjeri dobiva životni smisao kada slobodno biramo dobro i prepoznajemo potrebe drugih.

Aktivnost 16: Zapišimo (individualni rad, 5 minuta)

Učenici će prepisati tri veze i uz svaku dopisati jednu konkretnu riječ ili primjer. Zapis ostaje kao kratak podsjetnik za godišnje ponavljanje.

Mogući odgovor: Sloboda i ljubav – odgovorno pomaganje. Bog oslobađa – Izlazak i Uskrs. Vjera u zajednici – sakramenti, služenje i poštovanje.

PONAVLJANJE GRADIVA 6. RAZREDA

SLOBODA + LJUBAV →

IZLAZAK + USKRS →

CRKVA + SAKRAMENTI →

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz pomoć vjeroučitelja, 6 minuta)

Nakon provjere listića ili kviza svaki će učenik odabrati jedan ranije riješen zadatak iz radne bilježnice povezan sa sadržajem u kojem je pogriješio. Usporedit će stari odgovor s današnjim razumijevanjem i napisati ispravak ili dopunu.

Mogući odgovor: Ako učenik miješa oltar i ambon, pronalazi raniji zadatak o unutrašnjosti crkve i dopisuje: „S ambona se naviješta Božja riječ; na oltaru se slavi euharistija.“

Aktivnost 18: Formativna provjera (individualni odgovor i razgovor, 5 minuta)

- Zašto sama mogućnost izbora još ne jamči odgovoran postupak? (Možemo izabrati i nešto što šteti drugima; važni su dobro, ljubav i posljedice.)
- Kako u jednoj rečenici možeš povezati Mojsija, Isusa i oslobođenje? (Bog preko Mojsija izvodi narod iz egipatskoga ropstva, a po Isusu Kristu daruje oslobođenje od grijeha i smrti.)
- Koje dvije godišnje teme povezuje krstionica? (Sakramente i unutrašnjost crkve: u krstionici se slavi krštenje, ulazak u kršćanski život.)

- Kako znanje o svetim prostorima postaje odgovorno ponašanje? (Pomaže nam razumjeti njihovu namjenu i poštovati molitvu, ljude i pravila posjeta.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (rad u paru, 7 minuta)

Nedigitalna alternativa: Na papiru par će napisati naslov jedne cjeline, jednu provjerenu činjenicu i jedno pitanje koje povezuje s drugom cjelinom. Drugi par odgovara i obrazlaže vezu. Nakon provjere radovi se čitaju razredu.

Mogući odgovor: Naslov: „Marija – Mati slobode“. Činjenica: Marija slobodno prihvaća Božji poziv. Pitanje: Kako njezin odgovor povezujemo s temom slobode? Odgovor: Sloboda omogućuje osobni odgovor povjerenja i ljubavi.

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minute)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Vjeroučitelj će dati znak: jedan pljesak znači lagano podignuti ramena, dva pljeska spustiti ih i opustiti ruke. Nakon nekoliko izmjena zamijeni se značenje znakova. Učenici mogu sudjelovati sjedeći. Na kraju svi mirno udahnu i izdahnu. Aktivnost se koristi kada opadne koncentracija.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Koji sadržaj iz ove godine može pomoći kad osjetiš pritisak vršnjaka? (Tema slobode i odgovornosti: mogu odbiti ono što vrijedi drugoga i potražiti podršku.)
- Kako tijekom praznika možeš živjeti jednu poruku vjeronauka? (Primjerice, pomoći u obitelji, posjetiti usamljenoga člana obitelji ili mirno rješavati nesuglasice.)
- Što ćeš učiniti kada primijetiš da nešto iz gradiva još ne razumiješ? (Odabrati konkretnu temu, vratiti se zapisu i postaviti pitanje ili zatražiti objašnjenje.)

Sinteza:

Učenici će dovršiti: „Ove sam godine povezao/povezala _____ i _____. To u životu mogu pokazati tako da _____.“

Mogući odgovor: Povezao sam slobodu i ljubav. To mogu pokazati tako da se slobodno zauzmem za učenika kojemu se drugi rugaju.

Ove sam godine povezao/povezala _____ i _____.

To u životu mogu pokazati tako da _____.

Zaključak vjeroučitelja: Od slobode i Izlaska, preko Isusova života i povijesti Crkve, do sakramenata, Marije i svetih prostora, učili smo prepoznavati Božju blizinu i ljudsku odgovornost. Razumijevanje pokazujemo povezivanjem sadržaja i djelima ljubavi.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati putokaz koji najbolje opisuje njihovo razumijevanje godišnjega gradiva. Zatim će u bilježnicu zapisati jednu temu koju još trebaju ponoviti. Izbor putokaza nije ocjena i učenici ga ne moraju javno pokazati.

KOJI PUTOKAZ OPISUJE MOJE ZNANJE?

Moj sljedeći korak: ponovit ću jednu odabranu temu.

Domaća zadaća:

Učenici će dovršiti eventualno nezavršene zadatke s radnoga listića.

Izborna domaća zadaća: Odabrati jedno malo djelo pomoći koje se može ostvariti do idućega susreta te zapisati koju poruku vjeronauka ono izražava.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za sve znanje, za učitelje i prijatelje. Pomozi nam čuvati ono što smo naučili, priznati što još ne znamo i radosno činiti dobro. Prati nas svojim mirom. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, motivacija i najava	7 minuta
Aktivnost 1 – kratko povezivanje cjelina	7 minuta
Aktivnost 2 – radni listić ILI aktivnost 3 – kviz	22 minute
Aktivnost 20 – mikropauza	2 minute
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i molitva	7 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Učenik povezuje barem dvije cjeline i objašnjava vezu.
- ☐ Učenik razlikuje Pashu i Uskrs te prepoznaje zajedničku temu oslobođenja.
- ☐ Učenik poznaje sakramente inicijacije, Marijino mjesto i namjenu glavnih dijelova crkve.
- ☐ Učenik razlikuje doprinos, pogrešku i potrebu obnove u povijesti Crkve.
- ☐ Učenik navodi konkretan odgovoran postupak i temu koju treba dodatno ponoviti.